

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 20. decembra 1876.

O b s e g: Razglas kmetijskim gospodarjem, starim in mladim, Črnomaljskega okraja, na Dolenskem. — Kako bi se Unška dolina dala posušiti. (Konec.) — Kako krma dela na mleko. — Tudi nekaj o mravljah. — Trd golžún (krof) dobí kuretina večkrat. — Naznanilo občinam in gospodarjem, ki potrebujejo gozdnega in sadnega drevja. — Kmetijski zgodovinski spomini vsega sveta vredjeni po mesecih. (Dalje.) — Poročilo o 38. seji Matičnega odbora 6. dec. 1876. — Popotne črtice. (Dalje.) — Govor grofa Hohenwarta v zbornici poslancev 14. in 17. nov. o reformi politične uprave. (Konec.) — Sodba večne pravice. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razglas

kmetijskim gospodarjem, starim in mladim, Črnomaljskega okraja na Dolenskem.

S pritrjenjem sl. ministerstva kmetijstva bode gosp. Fr. Povše, profesor na deželni kmetijski šoli v Gorici, letos v Dolu z jako veselim vspehom začeti popotni kmetijski poduk nadaljeval v Metliki in končal v Črnomlji, in sicer tako:

v Metliki 27. dne tega meseca dopoldne ob 10. uri govori prof. Povše o kletarstvu, posebno kako ravnati z vinom, da stanovitno ostane tudi za poletje, — popoldne bode razgovor o kmetijskih zadevah sploh, pri katerem vsak pričujoč gospodar sme staviti vprašanja na razpravo vsej skupščini ali samo v odgovor prof. Povšetu; —

v Črnomlji 28. dne tega meseca dopoldne ob 9. uri govori prof. Povše o povzdigi sadjereje, potem pa bode razgovor o kmetijskih vprašanjih sploh, ki zadevajo gospodarske razmere v Črnomaljskem okraju.

Častiti gospodje župniki in župani se ob enem vljudno prosijo, naj blagovolijo to razglasiti v svoji okolici, da se prav veliko mladih in starih gospodarjev udeleži njim gotovo koristnega in brezplačnega poduka.

Glavni odbor družbe kmetijske Kranjske v Ljubljani 17. decembra 1876.

Baron Wurzbach, predsednik.

Dr. Jan. Bleiweis, tajnik.

Kako bi se Unška dolina dala posušiti.

Spisal M. Peruci.

(Konec.)

Potrebno se mi zdi, zopet in zopet ponoviti, kar sem že tolikrat rekel v tem spisu, da je namreč na barji vōdno ravnotéžje predrugačiti s prenaradbo in vglobočávanjem odtočnih strug, če nočemo, da bi osušena Unška dolina zalila močvirje s tako nesrečo, kakoršno sem popisoval.

Res je tudi že sama sl. vlada razumela, da bi državi težko preglávico delale take razmere, ako se ne

odpravijo; razumela je, da državne podpore, katere se zemljedelcu dadé, kadar mu je voda že vse ugonobila, morejo zaléči samo za tist hip, a nikakor ne odvrniti šibe, katera od dneva do dneva huje tepe.

Razveselil se je kmetovalec, ko je slišal, da vlada misli krepko novčno podporo dati v osušilo Unške doline. Planinsko občino so letošnje grozovite povodnji predramile iz trdega spanja, in zato je višjim rokam izročila prošnjo, da bi se jej dala podpora, a poleg tega vendar ni čakala k svojej prošnji odgovora, nego najsilnejših dél se je takoj sama prijel. Naj bi ta izgled tudi močvirce dregnil iz otrplosti! Močvirsko obdelovanje potrebuje še mnogo velicega truda, ako se hoče na pravo cesto kreniti osuševanje, katero je tako daleč od razuma zabredlo. A zaradi tega naj se močvirec ne ustraši dela, ker tudi njemu vlada po drugih omikanih držav izgledu podá podporno roko, da primerno veljavo dobode močvirski svét, kateri ima več štirjaških milj prostora in je tako ustvarjen, da bode kedaj najrodovitejši kos Kranjske zemlje.

Tudi sl. deželni odbor skrbljivo pazi na te naloge izvršitev. Deželnemu zboru naj se močvirci zahvalijo, da morebiti že prihodnje leto v veljavo stopi v letošnjem zboru narejeni zakon o močvirskem obdelovanji. Deželni odbor uméje, kako potrebno je, da se ta ravnina čisto usušena in utrjena izročí pridnim rokam; zato se nádejemo, da hoče to stvar pospeševati, kolikor bode koli mogel.

Želim, da bi se moje misli in moji nasvetje blagovoljno sprejeli. Vedno si prizadevam, buditi ljubezen k zemljedelstvu, da bi tudi plodovita polja imela naša draga dežela, katera je dobila od narave toliko posebnih lepôt, kakoršnih ni po drugih zemljah. Naj nobena mojega rojaka ne plaši boj z grozovito vodo, katera, kadar se ukrotí, bode okrog sebe širila bogastvo, a ne uboštvá in potrebščine.

Napósled se mi zdi potrebno, povedati še to, da sem le sploh in povprek govoril o napravah, s katerimi bi se Unška dolina mōgla usušiti. Kadar bi se tega dela res kdo poprijel, tedaj bi trebalo najprvo tenkih in umnih črtežev, po katerih bi se potlej vsaka stvar posebe izvršila, kakor umetelnost ukazuje.